

Pilietinės visuomenės institutas / Civil Society Institute, Didžioji g. 5, LT-01128 Vilnius, Lietuva

Pranešimas spaudai

2016 m. kovo 24 d.

LIETUVA VIS DAR NERANDA RECEPTO PILIETINEI VISUOMENEI STIPrintI

2015 metų Pilietinės galios indekso tyrimo duomenys rodo, kad Lietuva vis dar neranda recepto pilietinei visuomenei stiprinti – pilietinė visuomenės galia ir toliau stagnuoja, tačiau į tyrimą įtraukti papildomi klausimai atskleidžia, jog svarbiu veiksmu auginant visuomenės pilietinę galią gali būti plačiau skleidžiami asmeniniai kvietimai prisidėti prie pilietinių veiklų.

Apskaičiuota 2015 m. pilietinės galios indekso vidutinė reikšmė yra 33,4 balo iš 100 galimų ir ji beveik nepakito lyginant su 2014 m., kai pilietinės galios indekso vidutinė reikšmė buvo 34,0 balo. Praėję metai pasižymėjo smukusiu visuomenės pilietiniu aktyvumu: ženkliai sumažėjo aukojančiųjų labdarai, mažiau gyventojų nurodė dalyvaujantys aplinkos tvarkymo talkose, sumenko įsitraukimas į vietos bendruomenių veiklas. Net trečdalis (34 proc.) apklaustųjų nurodė nedalyvavę nė vienoje iš vardintų 18 pilietinių veiklų. Taip pat mažiau žmonių būtų nusiteikę imtis veiksmų, jei jiems ar visai visuomenei iškiltų rimta problema. Visgi praėjusiais metais pagerėjo rizikų vertinimo indeksas – lyginant su 2014 m., mažiau gyventojų mano galintys susilaukti neigiamų pasekmių dėl pilietinės veiklos.

Šalia pagrindinio Pilietinės galios indekso klausimyno, į 2015 m. tyrimą įtraukti papildomi klausimai leido detaliau iširti gyventojų dalyvavimą pilietinėse veiklose atsižvelgiant į jų narystę įvairaus pobūdžio bendruomenėse ir organizacijose. Paaiškėjo, jog 22 proc. Lietuvos gyventojų dalyvauja vienoje organizacijoje ar sambūryje, 10 proc. – keliuose, tačiau net 68 proc. respondentų nepriklauso jokiam. Daugiausia (6 proc.) žmonių nurodė esantys vietos bendruomenės nariai, 4 proc. priklauso profsąjungai, po 3 proc. nurodė dalyvaujantys sodininkų, daugiabučių bendrijose ir *Caritas* veikloje, kitus sambūrius minėjo 2 ar mažiau procentų žmonių.

Duomenys parodė, kad dalyvaujantys bent kokioje visuomeninėje organizacijoje, net nepriklausomai nuo jos pobūdžio, turi daug daugiau pilietinės galios nei jose nedalyvaujantys: dalyvaujančių vienoje organizacijoje pilietinės galios indeksas siekia 39 balus, dviejose – 49, trijose ar daugiau – net 56 balus, o nedalyvaujančių pilietinė galia nesiekia nė 30 balų.

Apibendrinama tyrimo rezultatus, Pilietinės visuomenės instituto direktorė, VU TSPMI dėstytoja dr. Ieva Petronytė teigia: „Itin svarbiu veiksmu auginant visuomenės pilietinę galią yra asmeninis kvietimas prisidėti prie pilietinių veiklų, nes asmeniškai pažįstamų, artimųjų pakviestieji daug aktyviau įsitraukia į įvairias pilietines veiklas, o į kuo didesnę ratą organizacijų, sambūrių žmogus įsijungia, kuo daugiau jų veiklų sudalyvauja – tuo didesnė jo ir visos visuomenės pilietinė galia. Tuo tarpu apklausos duomenys atskleidžia, kad tik 26 proc. Lietuvos gyventojų per pastaruosius metus buvo paraginti savo pažįstamų ar artimųjų sudalyvauti kokioje nors pilietinėje veikloje ir tik 17 proc. savo pažįstamus ir artimuosius paskatino patys“.

PILIE TINĖS
VISUOMENĖS
INSTITUTAS

Pilietinės visuomenės institutas / Civil Society Institute, Didžioji g. 5, LT-01128 Vilnius, Lietuva

Lietuvos pilietinės galios indeksą pagal mokslininkų prof. dr. Ainės Ramonaitės, dr. Rūtos Žiliukaitės ir dr. Mindaugo Degučio parengtą metodiką Pilietinės visuomenės institutas matuoja nuo 2007 metų.

Pilietinės galios indekso tyrimai yra grįsti reprezentatyviomis Lietuvos visuomenės apklausomis. 2015 m. lapkričio mėn. tokią apklausą tyrimui atliko visuomenės nuomonės ir rinkos tyrimų centras „VILMORUS“.

Daugiau informacijos: Ieva Petronytė, ieva@civitas.lt, tel. 8 672 21668

Pilietinės visuomenės institutas / Civil Society Institute, Didžioji g. 5, LT-01128 Vilnius, Lietuva
Tel. +370 5 2314678, faks. +370 5 2623157, civitas@civitas.lt, www.civitas.lt

* 2015 m. Lietuvos visuomenės pilietinės galios indekso tyrimas atliktas įgyvendinant projektą „Sąmoningas ir aktyvus piliečių dalyvavimas viešajame gyvenime“, finansuojamą Europos Ekonominės Erdvės Finansinio Mechanizmo NVO programos Lietuvoje. Projektą 2014–2016 m. įgyvendina Pilietinės visuomenės institutas. Norvegijos Karalystė, Islandijos Respublika ir Lichtenšteino Kunigaikštystė, siekdamos prisidėti prie ekonominių ir socialinių skirtumų mažinimo Europos Ekonominėje Erdvėje (EEE), sukūrė EEE ir Norvegijos finansinius mechanizmus. EEE finansinio mechanizmo parama yra skirta 15-ai šalių (12 naujų Europos Sąjungos šalių, taip pat Graikijai, Ispanijai ir Portugalijai), o Norvegijos finansinio mechanizmo parama yra skirta 12 naujų Europos Sąjungos šalių. Antrasis EEE ir Norvegijos finansinių mechanizmų laikotarpis apima 2009 - 2014 metus. Šiuo laikotarpiu šalims paramos gavėjoms iš viso skirta 1 milijardas 79 milijonai eurų (Lietuvai - 84 milijonai eurų) Norvegijos ir EEE paramos įvairiems projektams šalyje įgyvendinti. Planuojama, kad parama bus paskirstyta iki 2014 m., o paramos įgyvendinimo laikotarpis tęsis iki 2016 m. vidurio.